dosarul nr.5r-148/2025 /4-25062275-26-5r-06052025/

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

10 august 2025 orașul Rîșcani

Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani

Instanţa de judecată în componenţa:
Preşedintelui şedinţei, judecător Maria ADOMNIȚA
grefier Andreea VRÎNCEANU

în lipsa:
contestatarului Ion MORARI
reprezentantului contestatarului, avocatul Veaceslav LUPACESCU
agentului constatator Igor OPALCA

examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică, contestația depusă de Ion Morari împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare seria MAI06 nr.525111 emisă de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, Igor Opalca, la data de 09 aprilie 2025, în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional,

c o n s t a t ă

La 09 aprilie 2025, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, Igor Opalca, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.525111, în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, prin care Ion Morari a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale (echivalentul a 25 000 lei), în sarcina acestuia fiind reținută fapta contravențională: în perioada de timp 01 ianuarie 2024 - 22 octombrie 2024, aflându-se în satul Sverdiac, r-nul Rîșcani, prin aplicația ”P.S.B.” a beneficiat, acceptat sau a primit surse bănești în scopul exercitării dreptului la vot în favoarea unui candidat.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenţie și decizia de sancţionare seria MAI06 nr.525111 din 09 aprilie 2025, Ion Morari a depus, la 22 aprilie 2025, prin intermediul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria MAI06 nr.525111 din 09 aprilie 2025, contestația înaintată și materialul contravențional, în conformitate cu art.395 alin.(1) pct.2 și alin.(1[1]) Cod contravențional, fiind remis spre examinare în fond instanței de judecată.

Poziția, argumentele și solicitările contestatarului expuse în contestație.

În motivarea contestației contestatarul Ion Morari a indicat că, la data de 09 aprilie 2025 în satul Sverdiac, r-nul Rîșcani agentul constatator ar fi stabilit că el ar fi implicat în contravenția de corupere electorală pasivă, în calitate de alegător, pentru a participa la referendumul constituțional și alegerile prezidențiale din 20 octombrie 2024. Se invocă faptul precum, că el ar fi acceptat o sumă de bani prin intermediul aplicației bancare ”PSB” pentru a exercita votul în anume fel, în favoarea unui bloc politic. Pentru această presupusă faptă i-a fost aplicată o sancțiune cu amendă semnificativă.

Nu este de acord cu procesul - verbal și decizia de sancționare, considerând că a fost adoptată contrar prevederilor legale și în contradicție totală cu circumstanțele de fapt.

În procesul verbal la rubrica 18 apare semnătura lui precum că a recunoscut contravenția, fapt care solicită să fie considerat ca fiind o eroare deoarece intenția a fost de a semna doar pentru că a luat cunoștință cu pornirea procesului contravențional.

Menționează că, tot procesul a derulat în regim de urgență maximă, iar agentul constatator a examinat procesul, efectiv, în lipsa sa, nu i-a explicat drepturile și obligațiile, nu a asigurat dreptul la apărare a contravenientului, nu a asigurat după caz serviciile unui interpret, nu a explicat esența faptei imputate și nu a prezentat nici o probă care ar confirma acest fapt, a amenințat cu probleme și mai mari și dosare penale în caz de nesupunere. În tot procesul de constatare a acestei presupuse contravenții a fost supus unui tratament umilitor și degradant, fapt care l-a afectat atât pe el cât și întreaga familie.

Legea contravențională nu urmărește cauzarea de suferințe fizice sau lezarea demnității omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

În așa mod, a fost sancționat potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o, ceea ce constituie temei de încetare a procesului contravențional.

Cu referire la probatoriu acumulat, menționează că omisiunea agentului constatator ridică dubii referitoare la respectarea în speță a prevederilor art.425 și 422 alin.(1) Cod Contravențional or, în situația respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravențional. Omisiunea enunțată de rând cu celelalte enunțate, apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată.

Consideră că, proces - verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții și trebuie să conțină mențiunile prevăzute la art.443 Cod Contravențional. Lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul - verbal atrage nulitatea acestuia.

Unul din elementele de bază ale procesului verbal este: locul și timpul săvârșirii faptei contravenționale. Prin urmare, consideră, că agentul constatator nu a indicat exact locul și timpul sau perioada comiterii faptei contravenționale.

Omisiunile admise de către agentul constatator, au afectat în mod esențial modul în care, în prezenta speță, agenții statului au înțeles să răstoarne prezumția de nevinovăție,

ceea ce potrivit art.445 alin.(2) Cod contravențional determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator.

Agentul constatator, deși potrivit dispozițiilor legale, era obligat să desfășoare toate acțiunile pentru constatarea faptei contravenționale, întocmind în acest sens un proces-verbal cu privire la contravenție în care să individualizeze inclusiv fapta și pedeapsa, s-a limitat doar la o întocmire formală a procesului-verbal cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale.

Agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și nu a acumulat probe care ar fi demonstrat vinovăția contravenientului.

Cu referire la aspectele de fond, indică că, potrivit deciziei de sancționare, el ar fi acceptat personal bani pentru a exercita într-un mod anume votul la alegeri, dar aceste concluzii sunt false și abuzive deoarece nu există nici o probă, care să fi prezentat cel puțin cine anume i-a data bani, care persoană fizică, o aplicație bancară nu poate fi subiect al contravenției. Nu este menționat timpul acceptării banilor și nici nu este probat care a fost scopul transferului banilor. La fel, nu a fost probat dacă acești bani au ajuns anume la contestatar sau dacă acești bani au fost ridicați. Nu este probată legătura cauzală între o aplicație bancară, un mesaj de la o aplicație bancară și alegeri. Nu a fost probată acceptarea participării la alegeri din interes material. Nu a fost probat faptul că anumiți bani au avut scopul influențării opiniei la alegeri, nu a fost răsturnată ipoteza unei simple donații sau a unui simplu transfer bancar.

Prin urmare, fapta incriminată este bazată doar pe niște constatări subiective personale ale agentului constatator.

La decizia de sancționare nu a fost anexat nici un material probator care ar demonstra componența contravenției prevăzută la art. 47^1 Cod Contravențional.

Prin urmare, agentul de constatare a admis un grav abuz în acest sens, aplicând o sancțiune pentru o faptă care nu constituie elemente constitutive al contravenției.

Simpla indicare în procesul verbal cu privire la contravenție a articolului, care prevede o sancțiune, nu presupune și nici nu demonstrează comiterea contravenției de către contravenient, iar lipsa probelor afectează în mod esențial fondul cauzei.

Cu referire la cele expuse supra, constată că agentul constatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenționale, neelucidând pe deplin, obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele cazului dat.

În ordinea celor menționate, reține că existența faptei contravenționale și comiterea acesteia cu vinovăție de către persoana specificată în procesul contravențional, trebuie să fie demonstrată potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil.

Se constată că în speță, prezumția de nevinovăție de care se bucură acuzatul contravențional în acest caz nu a fost răsturnată.

Din motivele expuse în contestație, deoarece în speță procesul verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, dar și în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistența la speță a faptei contravenționale și a comiterii ei de către acuzatul contravențional, prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată, ajungând la concluzia că procesul contravențional

urmează a fi încetat, în legătură cu nulitatea acestuia și anulată decizia de sancționare din motiv că nu este întrunită fapta contravenției stabilită la art. 47^1 alin.(1) Cod Contravențional.

Suplimentar a mai invocat, că respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale constituie însăși esența unei societăți democratice, iar obligația statului de a se conforma cu bună – credință obligațiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaționale a statelor. Or, această obligație generală, este impusă tuturor organelor de drept, care trebuie să se asigure că activitatea lor, urmează să o realizeze în limitele și concordanță cu legea fundamentală existentă, totodată, să asigure calitatea legislației.

Își întemeiază contestația în baza art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.20, 21 din Constituția Republicii Moldova, art.5, 7, 381, 384, 441, 443, 445, 448, 446, 454, 462 Cod Contravențional.

Prin contestație solicită admiterea contestației și anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din data de 09 aprilie 2025, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu lipsa faptei contravenționale.

Opinia părților expusă în ședința de judecată.

Contestatarul Ion Morari, fiind citat legal, fapt confirmat prin avizul de recepție a corespondenței trimitere poștală nr.DS8005251477AS (f.d.34), nu s-a prezentat în ședința de judecat, nu a comunicat motivele neprezentării sale și nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Reprezentantul contestatarului Ion Morari, avocatul Veaceslav Lupacescu, fiind citat legal, citația fiind expediată ultimului prin intermediul poștei electronice indicate de către acesta în mandatul avocațional (f.d.50-51), nu s-a prezentat în ședința de judecată din 10 septembrie 2025 și nu a comunicat instanței motivele neprezentării. Mai mult decât atât, instanța de judecată reține că, ședința anterioară din 23 iulie 2025 a fost amânată la cererea reprezentantului contestatarului Ion Morari, avocatul Veaceslav Lupacescu.

În conformitate cu art.374 alin.(3) Cod contravenţional, procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Reieșind din prevederile art.331 alin.(1^1) Cod de procedură penală, la cererea motivată a inculpatului, apărătorului sau procurorului, şedinţa de judecată poate fi amânată o singură dată.

Agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, Igor Opalca, fiind citat legal, nu s-a prezentat în ședința de judecată, dar la data de 10 septembrie 2025, prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (52).

În conformitate cu art.455 alin.(1) - (3) Cod contravențional, şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor, în modul prevăzut de prezentul cod.

Prezenţa agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravenţională, la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale este obligatorie. Absenţa agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citaţi în conformitate cu legislaţia, fără motiv întemeiat şi fără înştiinţarea prealabilă a instanţei, nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale şi permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanţa de judecată, în conformitate cu art.201 din Codul de procedură penală. Neprezentarea în şedinţă a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale.

Aplicând prevederile art.455 alin.(1) și (3) Cod contravențional, ținând cont de faptul că contestatarul Ion Morari și reprezentantului său, avocatul Veaceslav Lupacescu, fiind citați legal, nu s-au prezentat în ședința de judecată din 10 septembrie 2025 și nu au comunicat instanței motivele neprezentării, ședința din 23 iulie 2025 a fost amânată la cererea reprezentantului contestatarului Ion Morari, avocatul Veaceslav Lupacescu, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei contravenționale în lipsa contestatarului Ion Morari și reprezentantului său, avocatul Veaceslav Lupacescu și în lipsa agentului constatator al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, Igor Opalca, care prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Suplimentar, instanța reține că, Ion Morari, a fost cel care a inițiat procesul de judecată prin depunerea contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, prin urmare, contestatarul având calitatea de participant la proces care cunoștea despre faptul desfășurării unui proces în care este vizat, era obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și etapa examinării contestației sale. Or, reieșind din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, partea, care cunoaște despre faptul desfășurării unui proces ce o vizează, este obligată de sine stătător să se intereseze de mersul procesului şi examinarea cauzei în lipsa acesteia nu va constitui o încălcare a art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (cauza Avramenco vs Moldova şi cauza Ponomaryov vs Ucraina).

Aprecierile instanței.

Examinând contestaţia înaintată în coroborare cu materialele contravenţionale prezentate în şedinţa de judecată, audiind participanţii în proces, verificând procesul-verbal cu privire la contravenţie sub aspectul îndeplinirii condiţiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa, instanţa de judecată consideră contestaţia neîntemeiată, din următoarele considerente.

La 09 aprilie 2025, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, Igor Opalca, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.525111, în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, prin care Ion Morari a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale (echivalentul a 25 000 lei), în sarcina acesteia fiind reținută fapta contravențională: în perioada de timp 01 ianuarie 2024 - 22 octombrie 2024, aflându-se în satul Sverdiac, r-nul Rîșcani, prin aplicația ”P.S.B.” a beneficiat, a acceptat sau a primit surse bănești în scopul exercitării dreptului la vot în favoarea unui candidat.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenţie și decizia de sancţionare seria MAI06 nr.525111 din 09 aprilie 2025, Ion Morari a depus, la 22 aprilie 2025, prin intermediul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie și a deciziei de sancționare seria MAI06 nr.525111 din 09 aprilie 2025, contestația înaintată și materialul contravențional, în conformitate cu art.395 alin.(1) pct.2 și alin.(1^1) Cod contravențional, fiind remis spre examinare în fond instanței de judecată.

Conform art.448 alin.(1) Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1 alin.(8).

În conformitate cu art.395 alin. (1) pct. 2) și alin.(1^1) Cod contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului. Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute art.394 alin.(1^1) (...).

Procesul-verbal cu privire la contravenției a fost încheiat la 09 aprilie 2025, în prezența contestatorului Ion Morari, care a luat cunoștință de actul contestat, ultimului fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile, însă acesta a refuzat să-l semneze și să primească copia de pe procesul-verbal cu privire la contravenție (f.d.26).

În conformitate cu art.443 alin.(6) Cod contravențional, faptul absenţei persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puţin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În cazul imposibilităţii de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei martorului şi documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.

La caz, refuzul contestatarului de a semna procesul-verbal cu privire la contravenție a fost certificat prin semnătura martorului Elena Chilevici, cu domiciliul înregistrat în satul Recea, r-nul Rîșcani, nr. de telefon 061193546 fiind respectate prevederile art.443 alin.(6) Cod contravențional.

Totodată, copia procesului-verbal cu privire la contravenție a fost expediată contestatarului Ion Morari, prin poștă, la data de 09 aprilie 2025. (f.d.25).

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenţie și decizia de sancţionare seria MAI06 nr.525111 din 09 aprilie 2025, Ion Morari a depus, la 22 aprilie 2025, prin intermediul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, contestație împotriva

procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei de sancţionare seria MAI06 nr.525111 din 09 aprilie 2025.

Respectiv, instanţa de judecată constată că contestaţia este depusă în termenul legal prevăzut de art.448 alin.(1) Cod contravenţional.

Prin prisma art.458 alin.(1) Codul contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine:

a) caracterul veridic al contravenţiei imputate;

b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei;

c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional;

d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante;

e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale;

f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Astfel, aplicând prevederile art.458 alin.(1) Cod contravențional, la judecarea contestaţiei împotriva hotărârilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, instanţa de judecată are obligaţia de a examina cauza contravenţională sub toate aspectele, complet şi obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare.

În conformitate cu art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Prin prisma art.445 Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Totodată, instanţa de judecată reţine că, din perspectiva art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, procedura contravențională este asimilată unei proceduri penale (cauza Lauko v. Slovacia, 2 septembrie 1998; cauza Nicoleta Gheorghe v. România, 3 aprilie 2012, § 25-26) şi, prin urmare, trebuie respectate toate garanțiile oferite de această procedură, printre care se numără şi dreptul fundamental la apărare, iar făptuitorul beneficiază de prezumția de nevinovăție, organele statutului trebuind să-şi justifice sancțiunile aplicate unei persoane – aplicarea unei amenzi reprezentând o

ingerință în dreptul de proprietate, prin diminuarea patrimoniului personal cu suma stabilită drept amendă – prin indicarea tuturor împrejurărilor cauzei.

Respectiv, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act întocmit de un agent aflat în exercițiul funcțiunii, prin care se constată starea de fapt, acesta beneficiind de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate. El are forță probantă și este executat din oficiu, urmând să respecte condiția de formă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art.5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art.445 Cod contravențional.

În rezultatul examinării şi aprecierii condiţiilor de formă şi conţinut a procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanţa nu atestă careva temeiuri de declarare a nulităţi procesului-verbal cu privire la contravenţie, în conformitate cu prevederile art.443, 445 Cod contravenţional.

La caz, agentului constatator, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție a respectarea exigențele legale prevăzute la art.443 Cod contravențional, neconsemnarea cărora, prin prisma art.445 alin.(1) Cod contravențional, atrag nulitatea absolută a procesului-verbal.

Astfel, analizând materialele dosarului și procesul-verbal cu privire la contravenţie, instanţa reţine că, nu au fost stabilite careva erori procesuale sau materiale la întocmirea-procesului verbal dat, agentul constatator calificând just faptele contestatarului, în procesul-verbal cu privire la contravenție fiind indicată încadrarea juridică a faptei, la fel sancţiunea stabilită acestuia se încadrează în limitele stabilite de lege la contravenţia respectivă.

Reieșind din prevedrile art.374 alin.(2) Cod contravențional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei.

În conformitate cu art.385 alin.(1) și (2) Cod contravenţional, agentul constatator este reprezentantul autorităţii publice care soluţionează, în limitele competenţei sale, cauza contravenţională în modul prevăzut de prezentul cod. Este desemnat ca agent constatator funcţionarul din autorităţile indicate la art.400– 423, împuternicit cu atribuţii de constatare a contravenţiei şi/sau de sancţionare.

În conformitate cu art.440 alin.(1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi

de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Prin prisma art.425 alin.(1) și (3) Cod Contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. Aprecierea probelor se face de către persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetand toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 425 alin. (5) din acelaşi Cod, sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

Potrivit art.458 alin.(1) lit. a) Cod Contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate.

Prin prisma art.2 Cod contravențional, scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvîrşirii de noi contravenţii.

Conform art.3 alin.(1) Cod contravențional, caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În conformitate cu art.7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Prin prisma art.8 alin.(2) Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Reieșind din prevederile art.10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență. Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate.

Conform art.375 Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa.

Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Potrivit art.47[1] alin. (1) Cod contravențional, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune, se sancţionează cu amendă de la 500 la 750 de unităţi convenţionale.

În speță, instanța de judecată reține că, coruperea electorală pasivă este o contravenţie formală şi se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalităţile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Obiectul juridic al contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod Contravențional, îl constituie: relațiile sociale care asigură desfășurarea corectă, liberă și democratică a alegerilor; integritatea procesului electoral și libertatea de exprimare a voinței alegătorului.

Subiect al contravenției este alegătorul – adică persoana care are dreptul de vot (cetățean al Republicii Moldova cu drept electoral), cu capacitate de exercițiu.

În speță, contestatorul Ion Morari este cetățean al Republicii Moldova, cu capacitate de exercițiu iar alte probe pentru a combate acest fapt, nu au fost prezentate instanței respectiv, ultimul este subiect al contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod Contravențional.

Latura obiectivă a contravenției, reprezintă acțiuni de primire sau acceptare a unor avantaje materiale, ce se materializează prin următoarele forme:

1. pretinderea – solicitarea expresă sau tacită a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă;
2. acceptarea – consimțământul de a primi ceva (fie explicit, fie prin comportament pasiv);
3. primirea – încasarea efectivă a bunurilor, banilor, serviciilor, privilegiilor sau altor avantaje necuvenite.

Pentru a constitui contravenție, bunurile sau serviciile trebuie să nu i se cuvină în mod legal și trebuie să fie destinate influențării modului de exercitare a votului.

Sub aspectul laturii subiective, forma de vinovăție este intenție direct. Persoana trebuie să acționeze cu scopul de a exercita sau a nu exercita un drept electoral (vot, participare, abținere etc.) în schimbul bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă.

Scopul contravenției de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art.47[1] Cod Contravențional.

Conform § 310 din Decizia Curții Constituționale nr.1 de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47[1] din Codul Contravențional din 21 ianuarie 2025, Curtea menționează că, articolul 47[1] alin.(1) Cod contravențional descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție.

Totodată, potrivit § 102 din Hotărârea Curții Constituționale nr.25 din 28 noiembrie 2024, votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi.

Astfel, instanța de judecată reține că, statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, supremația legii și un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfășurarea și totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

Democrația implică desfășurarea unor alegeri libere și corecte, crearea unui mediu politic în care cetățenii să aibă posibilitatea de a participa în mod activ în procesul de luare a deciziilor. Dreptul de a alege și a fi ales este recunoscut și garantat de Constituția Republicii Moldova ceea ce și reprezintă baza unei societăți democratice.

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art.21 stipulează că: ”orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleși; orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țara sa; voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal și exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului”.

Prin prisma art.2 din Constituția Republicii Moldova, ”Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie. Nicio persoană particulară, nicio parte din popor, niciun grup social, niciun partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului”, iar potrivit art.38 din Constituție ”Voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere,

care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat. Cetăţenii Republicii Moldova au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniţi până în ziua alegerilor inclusiv, excepţie făcând cei puşi sub interdicţie în modul stabilit de lege. Dreptul de a fi aleşi le este garantat cetăţenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condiţiile legii".

Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sînt propuse două sau mai multe candidature, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii socialpolitice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democraţiilor reprezentative. Prin alegeri libere şi corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfășurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

În contextul faptei incriminate contestatarului, instanța de judecată constată cu certitudine că, Ion Morari, în perioada de timp 03 octombrie 2024 - 07 octombrie 2024, aflându-se în satul Sverdiac, r-nul Rîșcani, prin aplicația "P.S.B." a beneficiat, acceptat sau a primit surse bănești în scopul exercitării dreptului la vot în favoarea unui candidat.

Respectiv, instanța de judecată respinge argumentele contestatarului precum că este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care la utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate or, la 07 aprilie 2025, Inspectoratul Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, prin scrisoarea nr.34/17/1-3596, a expediat în adresa Inspectoratului de Poliție Rîșcani materialele și probele acumulate în cadrul procesului contravențional RAP01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în fapte de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și Referendumului republican constituțional din toamna anului 2024, pentru examinare conform competenței, prin prisma prevederilor art.47[1] Cod contravențional (f.d.15).

Prin raportul șefului secției securitate publică a Inspectoratului de Poliție Rîșcani din 08 aprilie 2025 se confirmă parvenirea circularei Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției nr.34/17/1-3596 și a materialului probatoriu pe 11 file și se solicită înregistrarea cazului în Registrul de evidență a altor informații referitor la infracțiuni și incidente (REI-2) în scopul documentării potrivit prevederilor Codului contravențional (f.d.16).

La materialul probator expediat în adresa Inspectoratului de Poliție Rîșcani prin circulara Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției nr.34/17/1-3596 a fost anexat raportul de analiză informațional-criminală din 07 februarie 2025, efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.181^3 și art.243 alin.(3) lit. a) și b) Cod penal, întocmit de către Inspectoratul Național de Investigații Direcția Investigații Analitice, expediat în adresa Inspectoratului de Poliție Rîșcani ca anexă la circulara Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției nr.34/17/1-3596, (...) în cadrul efectuării acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigație efectuate pe cauza penala nr.2023970322, s-a stabilit că, prin intermediul SIM +74992712173 (Federația Rusă) ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă și al aplicației mobile cu identificatorul ”PSB” și ”ПСБ” (Federația Rusă) ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, precum și alte numere SIM, au fost și/sau sunt contactați mai mulți cetățeni ai Republicii Moldova, care sunt achitați în condiții de confidențialitate pentru diferite acțiuni întreprinse, corupere electorală, inclusiv pentru remunerarea reprezentanților formațiunii partidului politic ”Șansa” și/sau așa numitului bloc politic ”Pobeda”. Aceste acțiuni au ca scop eschivarea de la depistarea finanțării ilegale ale partidului politic ”Șansa” și/sau așa numitului bloc politic ”Pobeda” și documentarea acțiunilor ilegale de corupere electorala ale acestora. Totodată, la 21 octombrie 2024, de către judecătorul de instrucție Alina Gorceac, în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, prin încheierea și mandatul judecătoresc nr.13-7920/2024 din 21 octombrie 2024, a fost autorizată măsura specială de investigați prevăzută de art.138^4 Cod de procedură penală: colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice, a conexiunilor aplicației mobile cu identificatorul ”PSB” și/sau ”ПСБ” Federația Rusă) ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă către și/sau cu abonații operatorilor de telefonie mobila din Republica Moldova. La 19 noiembrie 2024, a fost autorizată măsura specială de investigații prevăzută de art.138^6 Cod de procedură penală: identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice” în privința numerelor SIM unice, deservite de operatorii de telefonie mobilă din Republica Moldova. Ulterior au fost stabilite adresele de domiciliu și reședință a abonaților identificați ceea ce presupune întreprinderea mai multor acțiuni pentru stabilirea tuturor circumstanțelor. (...) Fiind prelucrată informația pusă la dispoziție de la Agenția de Servicii Publice cu privire la adresele de domiciliu și reședință a abonaților identificați s-a constatat că, în total, au fost oferite informații privind 48 847 de persoana, iar în informațiile prezentate de operatorii de telefonie mobilă cu privire la conexiunile ”PSB”, au fost stabilite următoarele: Moldtelecom - înregistrate 17 526 de numere unice (Nr de SMS PSB); Moldcell - înregistrate 46 040 de numere unice (Nr de SMS PSB); Orange - înregistrați 74 279 de numere unice (Nr. de SMS PSB). În aceeași ordine de idei, fiind prelucrată informația pusa la dispoziție cu privire la identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice în privința numerelor SIM unice, deservite de operatorii de telefonie mobilă SA ”Moldcell” SA ”Orange” și SA ”Moldtelecom”, s-a constatat că, în

total, au fost oferite informații privind 53 080 de abonați identificați (Nume Prenume și IDNP), iar 48 847 de abonați fiind unici. Este important de menționat că diferența dintre cei 53 080 de abonați identificați și cei 48 847 de abonați unici se datorează faptului ca un abonat/persoana poate avea mai multe numere SIM asociate cu același contract la compania de telecomunicații, ceea ce conduce la înregistrarea acestora de mai multe ori. În cadrul soluționării sarcinii ”Analizarea listelor primite și repartizarea persoanelor în liste separate după adresa de domiciliu indicată în fișiere și anume stabilirea după raion/municipiu și în care să conțină fiecare persoana/IDNP identificat numărul de conexiuni cu ”PSB”, totalul informațiilor prezentate cu ajutorul aplicației ”Microsoft Excel” și a funcției ”Macro comenzi VBA”, și anume au fost combinate și adăugate datele privind domiciliu și reședința abonaților identificați (ASP) la cei 53 080 de abonați identificați (companii de telecomunicații) fiind stabilit în acest sens domiciliu pentru fiecare abonat identificat cu nr. SIM. Ulterior, cu ajutorul acelorași funcții din ”Microsoft Excel”, au fost comasate datele privind numărul de conexiune cu ”PSB” (Anexa nr. I) și numerele SIM cu abonați identificați anterior, astfel au fost adăugate informațiile ce conțin numărul total de conexiuni (Nr. de SMS PSB), fiind generat în acest sens un fișier Excel ce conține toate datele privind: numărul SIM, numărul de conexiuni cu PSB, IDNP, Nume Prenume, Tipul vizei, Data vizei, Raion, Localitatea, Strada, Casa etc. prezentat sub denumirea Anexa nr.1. În vederea separării listei anterior create, cu ajutorul aplicației ”Microsoft Excel” și a funcției ”Macro comenzi VBA” au fost filtrate datele în funcție de fiecare raion distinct, creând fișiere separate pentru fiecare raion, în același timp fiecare fișier salvat include doar datele corespunzătoare raionului respectiv, iar formatul IDNP este păstrat ca text în fișierul Excel. Ulterior, utilizând același instrument, au fost verificate daca numărul de rânduri din fiecare fișier corespunde cu datele din fișierul original și dacă nu există discrepanțe, astfel fiind stabilite informații pentru fiecare raion separat, conform compartimentelor prezentate de Agenda de Servicii Publice, datele fiind înserate într-un tabel. Urmare a celor menționate, au fost create 43 de fișiere de tip ”Microsoft Excel” pentru fiecare raion separat, fiind prezentate într-un fișier de tip ”rar.” cu denumirea Anexa nr.2 (f.d.18-21).

La 08 aprilie 2025, agentul constatator șeful interimar de sector a Sectorului de Poliție nr.4 Corlăteni a întocmit raportul privind înregistrarea contravenției prin care a constatat săvârșirea faptei contravenționale manifestate prin: mai mulți cetățeni, locuitori ai satelor din deservirea sectorului nr. 4 Corlăteni a Inspectoratului de Poliție Rîșcani, în cadrul scrutinului electoral din toamna anului 2024 au comis acțiuni legale prin ce au încălcat prevederile art. 47^1 Cod Contravențional, solicitând înregistrarea contravenției în Registrul de evidență a contravențiilor al Inspectoratului de Poliție Rîșcani (f.d.17).

La 09 aprilie 2025, ofițerul principal de sector al Sectorului de Poliție nr.4 Corlăteni al Secției securitate publică a Inspectoratului de Poliție Rîșcani, inspector Igor Opalca, a întocmit un raport potrivit căruia, în cadrul materialului REI-2 nr.20253001067 din 08 aprilie 2025 și a procedurii contravenționale nr.RAP01 435254 din 09 aprilie 2025, în vederea identificării și documentării subiecților contravenției prevăzute de art.41^1 Cod contravențional, având la dispoziție extrasul din fișierul format Excel,

numărul de telefon 0***** și numărul de telefon *****, înregistrat după utilizatorul Ion Morari, din discuție cu ultimul a constatat că acestea aparțin anume lui (f.d.22).

La raportul ofițerul principal de sector din 09 aprilie 2025 a fost anexat extrasul din fișierul format Excel, potrivit căruia: de la identificatorul ”PSB”, destinatarul ”*****”, a primit notificări de tipul ”SMS de intrare”, la data de ”03 octombrie 2024 ora 15:24:08”; ”03 octombrie 2024 ora 15:24:09”, ”03 octombrie 2024 ora 15:24:09”; ”03 octombrie 2024 ora 15:24:10” și ”07 octombrie 2024 ora 17:15:12” (f.d.23), aceste mesaje înglobându-se în perioada 03 octombrie 2024 – 07 octombrie 2024, perioadă în care deja era sancționată contravențional fapta incriminată contestatarului or, art.47[1] Cod contravențional a fost introdus prin Legea nr.230 din 31 iulie 2024, în vigoare din 15 august 2024, perioadă care este cuprinsă de perioada indicată de către agentul constatator în procesul verbal cu privire la contravenție și anume: 01 ianuarie 2024 – 22 octombrie 2024.

La fel, a fost anexat și extrasul din fișierul format Excel, potrivit căruia: de la identificatorul ”PSB”, destinatarul*****, a primit notificări de tipul ”SMS de intrare”, la data de ”03 octombrie 2024 ora 15:24:26”; ”03 octombrie 2024 ora 15:24:27”, ”03 octombrie 2024 ora 15:24:27”; ”03 octombrie 2024 ora 15:24:28” și ”07 octombrie 2024 ora 17:15:08” (f.d.24), aceste mesaje înglobându-se în perioada 03 octombrie 2024 – 07 octombrie 2024, perioadă în care deja era sancționată contravențional fapta incriminată contestatarului or, art.47[1] Cod contravențional a fost introdus prin Legea nr.230 din 31 iulie 2024, în vigoare din 15 august 2024, perioadă care este cuprinsă de perioada indicată de către agentul constatator în procesul verbal cu privire la contravenție și anume: 01 ianuarie 2024 – 22 octombrie 2024

Reieșind din extrasele din fișierele Excel prezentat electronic instanței (anexă a raportului de analiză informațional-criminală din 07 februarie 2025, efectuat în cadrul cauzei penale nr.2023970322, de către Inspectoratul Național de Investigații Direcția Investigații Analitice), se confirmă faptul că numărul de telefon ”*****”, abonat al companiei de telecomunicație societatea pe acțiuni ”Moldcell”, aparține lui ”Ion Morari”, IDNP ”**********”, cu domiciliul înregistrat în ”satul *****” (f.d.36) și că numărul de telefon ”*****”, abonat al companiei de telecomunicație societatea pe acțiuni ”Moldcell”, aparține lui ”Ion Morari”, IDNP ”*****”, cu domiciliul înregistrat în ”satul *****” (f.d.37), mai mult decât atât contestatarul Ion Morari, în contestație, nu a negat faptul că acest număr de telefon îi aparține.

Totodată, instanței i-a fost prezentată copia încheierii judecătorului de instrucție judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 22 octombrie 2024 și copia mandatului judecătoresc, prin care a fost autorizată efectuarea măsurilor special de investigație: colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice SA ”Moldcell”, privind aplicația mobile cu identificatorul ”PSB” și/sau ”ПСБ” (Federația Rusă) ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă pentru perioada 01 ianuarie 2024 – 22 octombrie 2024 (...) (f.d.38-42).

La fel, instanței i-a fost prezentată copia încheierii judecătorului de instrucție judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 01 aprilie 2025 și copia mandatului judecătoresc, prin care a fost autorizată folosirii datelor obținute în urma efectuării

măsurilor speciale de investigații din cauza penală nr.2023970322, în cauza contravențională RAP01 433516, pornită în baza semnelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 47[1] alin.(1) Cod Contravențional (f.d.43-47).

Conform art. 425 alin.(1) Cod contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Astfel, instanța de judecată respinge argumentul contestatarului precum că agentul constatator nu a acumulat probe care să demonstreze vinovăția contestatarului or, în dreptul contravențional, standardul probatoriu este unul de suficiență, nu de certitudine absolută, ca în materia penală.

La caz, instanța reiterează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului potrivit căreia, probe indirecte (circumstanțiale) pot fundamenta o decizie sancționatorie, atâta timp cât sunt convergente, coroborate și nu lasă locul unei versiuni alternative rezonabile. În prezenta cauză, nu este vorba despre simple deducții speculative, ci despre probe derivate din autorizații judiciare valide privind măsuri speciale de investigație, inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu relevanță sistemică. Acestea nu sunt doar probe ”circumstanțiale”, ci elemente probatorii de înaltă credibilitate și cu greutate juridică, întrucât au fost: autorizate de un judecător, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate, documentate prin încheieri și ordonanțe și puse la dispoziția instanței în condiții de contradictorialitate.

În contextul celor invocate supra, instanța de judecată reține că proces contravențional nr.RAP01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în fapte de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitori, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă ca nu i se cuvine, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și Referendumului republican constituțional din toamna anului 2024 a fost inițiat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică a Inspectoratului General al Poliției care, urmare a acumulării materialului și probelor, au stabilit domiciliu pentru fiecare abonat identificat cu nr. SIM, au comasat datele privind numărul de conexiune cu ”PSB” și numerele SIM cu abonați identificați, au creat fișiere separate pentru fiecare raion separat și le-au expediat pentru examinare conform competenței și drept urmare, în conformitate cu art.393 alin.(2) Cod contravențional, la data de 08 aprilie 2025 în adresa Inspectoratului de Poliție Rîșcani a parvenit circularei Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției nr.34/17/1-3596 și a materialului probatoriu pe 44 file, pentru examinare conform competenței, prin prisma prevederilor art.47[1] Cod contravențional (f.d.15-16).

Totodată, instanța de judecată conchide constată că, în cauza penală nr.2023970322, pornită conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.181[3] și art.243 alin.(3) lit. a) și b) Cod penal, au fost dispuse măsuri speciale de investigație, în baza încheierilor emise de judecătorul de instrucție al Judecătoriei Chișinău. Drept urmare, a fost obținută, de la societatea pe acțiuni ”Moldtcell”,

informația privind conexiunile cu aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB” care aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă.

Aceste măsuri speciale de investigații, desfășurate cu respectarea strictă a prevederilor legale, au relevat o asociere direct între numărul SIM identificat ca fiind înregistrat pe numele contestatarului și mesaje recepționate de la aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB”.

Prin urmare, această constatare tehnică nu poate fi ignorată, întrucât evidențiază o interacțiune efectivă – fie directă, fie prin intermediul altei persoane – între telefonul mobil asociat contestatarului și aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB” care aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă.

Or, în absența unor explicații plauzibile privind o eventuală utilizare a telefonului de către o terță persoană, un posibil transfer temporar către rude sau o instalare accidentală, instanța nu poate admite ipoteza unei simple coincidențe sau a unei erori tehnice. Această concluzie este cu atât mai justificată cu cât contestatarul nu oferă niciun temei concret care să poată explica natura acestor interacțiuni.

Totodată, instanța reține că actul de corupere electorală a fost săvârșit prin intermediul unei aplicații mobile, a cărei descărcare și utilizare presupun accesarea telefonului personal al contestatarului, ceea ce implică o acțiune voluntară din partea acestuia. Astfel, coruperea electorală nu putea avea loc fără implicarea activă a contestatarului, care a trebuit să acceseze în mod direct propriul telefon pentru a instala aplicația în cauză, situație care răstoarnă poziția contestatarului precum că nu a instalat în telefonul său aplicația ”PSB” or, intrarea acestor notificări sunt consecința instalării în telefon a aplicației mobilă cu identificatorul ”PSB”.

Astfel, instanța consideră că, vinovăția lui Ion Morari în comiterea contravenției incriminate a fost integral dovedită prin probele pertinente și concludente prezentate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, iar contestatarul nu a prezentat instanței careva probe, în corespundere cu principiul contradictorialității, în combaterea celor constatate de către agentul constatator, de aceia faptele constatate de către agentul constatator sunt apreciate de instanța de judecată ca fiind veridice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.

Așa dar, instanța reține că, procesul verbal cu privire la contravenție este un act juridic administrativ ce se bucură, datorită calității de reprezentant al statului a celui ce îl încheie, de o prezumție de validitate și temeinicie, prezumție care este însă relativă și care poate fi răsturnată prin administrarea probei contrarii.

În consolidarea acestei poziții instanța de judecată remarcă că, procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii, trebuie să i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că, în jurisprudența Curți Europene a Drepturilor Omului s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt, în principiu, contrare Convenției. În așa mod Curtea a constatat anterior că, prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept. În principiu, Convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. în special, articolul 6 § 2 impune statelor

să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (cauza Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, pct. 30; cauza Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96 hotărârea din 20 martie 2001, pct. 16).

La caz, în contestația depusă împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, Ion Morari nu a prezentat nici o probă în susținerea poziției sale, limitându-se la invocarea formală a unor neajunsuri. De aceea, în opinia instanței de judecată, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor agentului constatator și legalitatea procesului verbal și a deciziei contestate. Or, conform prevederile art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională este supusă răspunderii contravenționale.

În speță, instanța constată că în cadrul cauzei contravenționale a fost respectat principiul dreptății, contrar alegațiilor contestatarului, iar agentul constatator a întreprins toate măsurile necesare, în vederea stabilirii vinovăției contestatarului și a elucidării cauzei date, or probele anexate de către agent la dosar dovedesc pe deplin vinovăția contestatarului în comiterea contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional.

Instanța reține că simpla negare formală a faptei contravenționale nu este suficientă pentru a răsturna forța probantă a unui proces-verbal de constatare, întărit prin mijloace de probă tehnică și juridică legal administrate.

În același context, instanța apreciază drept, pur declarativ argumentul contestatarului Ion Morari, formulat în contestație, potrivit căruia nu este de acord cu actul întocmit de agentul constatator, susținând că nu ar fi săvârșit contravenția reținută în sarcina sa.

Mai mult decât atât, împrejurările legate de atingerea rezultatului urmărit nu influențează calificarea juridică a faptei, întrucât, pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă, este suficientă comiterea uneia dintre acțiunile alternative prevăzute de art.47[1] alin. (1) din Codul contravențional or, contravenţia în discuţie este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt sau a adoptat o poziție pasivă și nu și-a exercitat drepturile electorale în cadrul alegerilor.

Respectiv, argumentele contestatarului precum că agentul constatator nu a individualizat fapta ilicită și nu a indicat formele de materializare a contravenției incriminate, nu influențează calificarea juridică a faptei și nu afectează în mod esențial fondul cauzei or, în speță, s-a stabilit incontestabil faptul că prin aplicația ”PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, au fost și/sau sunt contactați mai mulți cetățeni ai Republicii Moldova, care sunt achitați în condiții de confidențialitate pentru diferite acțiuni întreprinse, corupere electorală, inclusiv pentru remunerarea reprezentanților formațiunii partidului politic ”Șansa” și/sau așa numitului bloc politic ”Pobeda” iar aceste acțiuni au ca scop eschivarea de la depistarea finanțării ilegale ale partidului politic ”Șansa” și/sau așa numitului bloc politic ”Pobeda”.

Astfel, o dată ce contestatarul a instalat personal sau a permis altei persoane să instaleze în telefonul său aplicația ”PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, aplicație destinată coruperii electorale, așa cum s-a stabilit potrivit raportului de analiză informațional-criminală din 07 februarie 2025, efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, este răsturnat argumentul contestatarului precum că el nu ar fi săvârșit contravenția reținută în sarcina sa or, faptul că în telefonul contestatarului a fost instalată aplicația ”PSB” se confirmă prin mesajele de tip ”SMS de intrare” pe numărul de telefon al contestatarului ”*****” și ”*****) (f.d.23, 24, 36 și 37).

Or, pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art.47[1] Cod contravențional.

În speță, contravenția se consideră consumată în momentul acceptării și instalării în telefonul contestatarului a aplicației ”PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, aplicație destinată coruperii electorale ceea ce se impune a fi acțiunea de pretindere de bunuri, servicii, privilegii sau alte avantaje necuvenite, sub orice formă, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării ori al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor.

Astfel, poziția contestatarului precum că, el nu ar fi săvârșit contravenția reținută în sarcina sa, este calificată de instanță ca o simplă strategie de apărare, în condițiile în care, în dosar, sunt administrate probe pertinente și concludente care, analizate în ansamblu și în coroborare, confirmă săvârșirea faptei imputate.

Mai mult, nerecunoașterea vinei de către contravenient, reprezintă în principal un drept al contravenientei de a nu se auto-incrimina, garantat de art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului or, persoana care pe parcursul procesului contravențional are calitatea procesuală de contravenient nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații.

Prin urmare, față de cele invocate mai sus, instanța apreciază, că contestatarul Ion Morari a săvârșit fapta contravențională reținută în sarcina sa prin procesul verbal cu privire la contravenție, nefiind răsturnată prezumția de validitate și temeinicie de care beneficiază acest act.

Mai mult decât atât, exigențele prevăzute de art.443 alin.(1) lit. d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a faptei și mijloacele de investigare posibile.

În cazul contravențiilor electorale, caracterizate printr-un înalt grad de opacitate, disimulare și tehnicizare, o individualizare minuțioasă, de tip penal, devine adesea imposibilă sau excesiv oneroasă pentru autorități. Așadar, criteriul aplicabil este cel al ”concludenței rezonabile”, nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale. Este suficient ca datele reținute în actul de constatare să permită subiectului vizat să înțeleagă fapta imputată, să formuleze apărări și să participe la examinarea cauzei.

Or, contravenția prevăzută la art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat. Simpla

acceptare a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei. Contravenția de corupere electorală pasivă este o faptă care, prin natura sa, afectează valori constituționale esențiale precum libera exprimare a votului și egalitatea șanselor în competiția electorală.

Cu referire la argumentele contestatarului precum că în procesul-verbal cu privire la contravenție nu este indicată ziua, luna, anul și ora comiterii contravenție, instanța de judecată reține că, în rubrica 4 din procesul verbal ”Timpul săvârșirii”, agentul constatator a indicat ”perioada săvârșirii contravenției” ceea ce nu constituie o încălcare a normelor legale or, contravenția poate fi materializată prin săvârșirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a activităţii contravenţionale sau poate fi caracterizată prin două sau mai multe acţiuni şi/sau inacţiuni contravenţionale identice comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o contravenţie.

Drept urmare, instanța de judecată stabilește că, la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție și aplicarea sancțiunii contravenționale în privința lui Ion Morari în temeiul de art.47[1] alin. (1) Cod contravențional, agentul constatator a respectat prevederile art.443 din Codul contravențional și a determinat caracterul veridic al contravenției incriminate, fiind acordată atenție cuvenită prevederilor art.5 - 9 Cod contravențional și anume principiul legalității și egalității în fața legii, principiul dreptății și caracterul personal al răspunderii contravenționale, precum și principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale, astfel ca obiecțiile făcute de către Ion Morari în contestația sa să aibă un caracter de a evita răspunderea contravențională și care să nu poată influența actele nominalizate supra or, odată ce procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt legale în fond, aceste acte nu pot fi anulate pe motive formale.

Totodată, instanța de judecată respinge și argumentele contestatarului precum că: agentul constatator a examinat procesul, efectiv, în lipsa sa or, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit la data de 09 aprilie 2025, în prezența contestatarului Ion Morari, doar că el a refuzat să îl semneze, refuzul fiind confirmat prin semnătura martorului Elena Chilevici, cu domiciliul înregistrat în satul Recea, r-nul Rîșcani, fiind indicat și numărul de telefon al acesteia, în conformitate cu prevederilor art.443 alin. (6) din Codul contravențional.

Cu privire la sancțiunea aplicată de către agentul constatator instanța apreciază că, aceasta a fost aplicată în limitele impuse de art.34 alin. (2) Cod Contravențional și în limitele stabilite de art.47[1] alin. (1) Cod Contravențional.

În speță, instanța de judecată consideră că doar sancțiunea respectivă își va produce efectul de corijare a lui Ion Morari și va preveni comiterea de către ultimul pe viitor a altor contravenții de același gen.

În contextul celor invocate supra, instanţa de judecată conchide că, în cadrul judecării cauzei s-a constatat netemeinicia contestației depusă de Ion Morari prin urmare aceasta necesită a fi respinsă, iar procesul-verbal şi decizia agentului constatator al Inspectoratului de poliție Rîșcani, Igor Opalca din 09 aprilie 2025 prin care Ion Morari a

fost recunoscut vinovat în baza art. 47[1] alin.(1) Cod Contravențional urmează a fi menținute fără modificări.

În conformitate cu prevederile art.2, 3, 5, 7, 10, 34, 47[1] alin.(1), 374, 375, 385, 395, 425, 440, 442, 443, 445, 448, 457-458, 460, 462 Cod Contravențional, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se respinge ca fiind neîntemeiată, contestația depusă de Ion Morari împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare seria MAI06 nr.525111 emisă de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, Igor Opalca la data de 09 aprilie 2025, în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional.

Procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare seria MAI06 nr.25111 din 09 aprilie 2025 întocmite de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, Igor Opalca prin care Ion Morari a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenție prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ce constituie echivalentul sumei de 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei, se mențin fără modificări.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile la Curtea de Apel Nord prin intermediul Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani.

Preşedintele şedinţei, judecător /semnătura/ Maria ADOMNIȚA

Copia corespunde originalului, judecător Maria ADOMNIȚA